

Eesti nägemus mahetootmisest tulevikus

Sigmar Suu, Maaeluministeerium
Konverents „Maheturg 2020“
Kolletamispäeval 2020

Eesti mahepõllumajanduse arengukava aastateks 2014–2020

Mõõdik 1: Netolisandväärtus tööjõu ühiku kohta mahepõllumajanduses

Mõõdik 2: Mahetoidu regulaarsete (iga nädal) tarbijate osakaal Eesti elanikest

Eesti mahemajanduse tervikprogramm 2018-2021

- Aastaks 2021 on Eestis 250 000 hektarit mahepõllumajandusmaad
- Aastaks 2021. on ekspordikäive 50 miljonit

Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030

Regulaarselt vähemalt kord nädalas mahetoitu tarbivate inimeste osakaal aastaks 2030 20%

EPKK ettepanekud Riigikogu valimisteks 2019. aastal

(EPKK põhiseisukohad 2019-2023)

- toetada turunõudlusel põhineva mahepõllu-majanduse arengut ja mahemajanduse terviklikku arendamist, mis võimaldaks mahemajanduse muuta arvestatavaks majandus- ja ekspordiharuks, suurendada Eesti ettevõtete lisandväärtusega toodete eksporti ning luua eeldused uute töökohtade tekkeks;
- mahekohustuse võtnud tootjatele tuleb tagada mahetoetusi puudutav prognoositavus ja kindlustunne terveks kohustuse perioodiks;

Arengukava “Eesti põllumajandus ja toit 2030”

Strateegia „Talust taldrikule“

- Aastaks 2030. vähemalt 25 % ELi põllumajandusmaast mahepõllumajanduslik ja
- on toimunud mahepõllumajandusliku vesiviljeluse märkimisväärt kasv.
- *Vähendatakse 2030. aastaks 50% võrra pestitsiidide kasutamist ja nende kahjulikku mõju.*

Sama ka ELi elurikkuse strateegias

ELi mahepõllumajandusliku tootmise arendamise tegevuskava

Tegevuskava

Tagasiside andmise aeg

04 September 2020 - 23

Oktoober 2020

TAGASISIDE: AVATUD

Eesmärk stimuleerida nii mahetoodete pakkumist kui ka nõudlust.

Avalik konsultatsioon

Tagasiside andmise aeg

04 September 2020 - 27

November 2020

TAGASISIDE: AVATUD

Vastuvõtmine Komisjonis on kavandatud esimeses kvartalis 2021

Mahepõllumajanduse arengukava 2021-2030

NB! Välja töötamisel

- *Eesti mahemaa eesmärk EL eesmärgist ambitsioonikam*
 - *(sh turuolukorra kontekstis on raske hoida ka olemasolevat taset)*
- *toetuste tasakaal motiveerimaks mahetootmisega jätkama või alustama*
- *väga oluline on muude sektorit arendavate tegevuste toetamine*

Võru maakonna omavalitsused leppisid kokku mahetooraine osakaalu suurendamises haridusasutustes

Avaldatud 18 september, 2020

Võru maakonna omavalitsused, SA Võrumaa Arenduskeskus ja MTÜ Setomaa Liit sõlmisid 18. septembril hea tahte kokkulepe kohaliku, tervisliku ning maheda toidu ja tooraine suuremaks kasutamiseks Võru maakonna haridusasutustes. Eesmärk seati, et aastaks 2024 on Võru maakonna omavalitsuste haridusasutustes pakutavas toidus mahetooraine vähemalt 20 protsendi ulatuses.

Lisaks lepidi kokku arengusuundades ja tegevustes, kuidas seda eesmärki saavutada. Olulisel kohal on maakonna inimeste teadlikkuse tõstmine tervisliku elukeskkonna vajalikkusest ja võimalustest, maheda ja keskkonnasõbraliku toidu- ning põllumajandustootmise motiveerimine ja eelduste loomine ning toidujäätmete vähendamine avaliku sektori hallatavates toitlustusasutustes. Eelnimetatud tegevussuunad toetuvad Euroopa rohekokkuleppes toodud eesmärkidele: puhtam loodus ja mullastik, lühemad tarneahelad ja väiksem jalajälg ning jätkusuutlikum elu- ja looduseskkond.

Tartu ootab koolitoidu pakkujatelt rohkem mahetoorainet

Tartu Postimees

Mahesibul

FOTO: Fotograaf Marko Saarm

Tartu linnavalitsus oota koolide ja lasteaedade toitlustajatelt suuremas mahus mahetooraine kasutamist ja linnavalitsus eelistab keskkonnasäästlikumaid põhimõtteid järgivaid toitlustajaid.

Mahetoitlustamine

- Mahetoitlustamisega tegeleb 39(25) ettevõtet
- Toitlustamise ökomärk on kasutusel 25(10) toitlustuskohas

Üleminekuaastad 2021 ja 2022

- Jätkuvad MAK teotused
- Kasutatakse uue perioodi vahendeid
- Võimalus pinda suurendada
- Uued kohustused 1. aastased

Uue perioodi mahetoetused

- ☒ I ja/või II telg
- ☒ Meetme lihtsustamine
- ☒ Ligipääs teistele keskkonnameetmetele ja loomade heaolu meetmele
- ☒ Mahetootmisele ülemineku soodustamine köögivilja- ja piimasektoris

Kokkuvõttes mahetootmisest tulevikus

- F2F on meie jaoks kahe teraga mõõk
- Mahetootmise laienemise puhul on oluline, et see oleks kooskõlas turu nõudlusega, sh avalikus sektoris
- Tarneahelad ja skaleerimine
- Tooraine eksport > töötlemine
- Teadmussiire ja innovassiooni edendamine
- Oleme teelahkmel, kus ÜPP kokkulepped saavad olema otsustava kaaluga

MAAELUMINISTEERIUM

Aitäh!